

UZASADNIENIE

Pozwem z 13 września 2017 r. Z. L. wniósł o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwoty 112.404,54 zł wraz z odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 24 marca 2017 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu wskazał, że z pozwanym łączyła go umowa ubezpieczenia majątkowego domu jednorodzinnego, w którym na poddaszu w dniu 16 lutego 2017r. doszło do pożaru i jest to zdarzenia objęte ubezpieczeniem. Pożar spowodował liczne uszkodzenia poddasza i odtworzenie domu wymaga poniesienia nakładów w kwocie 112.405,54 zł, zaś pozwany w postępowaniu szkodowym odmówił bez podstawy faktycznej i prawnej wypłaty odszkodowania.

(pozew k. 2-7)

W odpowiedzi na pozew Towarzystwo (...) S.A. w W. wniosło o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany podniósł, że nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek nieprzebrzegania obowiązujących przepisów, w szczególności prawa budowlanego, przepisów przeciwpożarowych i porządkowych, o ile miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody a także powstałe wskutek błędów w sztuce budowlanej, wad konstrukcyjnych, materiałowych, projektowych. Po dokonaniu oględzin oraz na podstawie szczegółowej analizy zgromadzonej dokumentacji szkodowej w toku likwidacji szkody ustalono, że wyłączną przyczyną powstania pożaru było zapalenie się sadzy w kominie i rzeczoznawcy pozwanego wykluczyli powstanie pożaru wskutek niesprawności instalacji elektrycznej znajdującej się na poddaszu budynku. Nadto pozwany zakwestionował opinię z przeglądu i przeprowadzenia czyszczenia komina oraz wskazał na naruszenie przepisów ochrony przeciwpożarowej poprzez zabudowanie drewnianych elementów więźby dachowej bezpośrednio wewnątrz komina i przepisów prawa budowlanego poprzez zaniechanie przeprowadzenia kontroli stanu technicznego przewodów kominowych w pełnym zakresie tj. badanie drożności przewodów kominowych, prawidłowości podłączeń, prawidłowości ciągu kominowego, prawidłowości dostępu do przeprowadzania kontroli, stanu technicznego kominów ponad dachem oraz szczelności przewodów kominowych.

(odpowiedź na pozew k. 88-89)

Pismem z dnia 10 lipca 2019 r. powód rozszerzył powództwo o dalszą kwotę 36.515,26 zł z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia odpisu pisma rozszerzającego powództwo do dnia zapłaty.

(pismo k. 260)

W odpowiedzi pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych

(pismo k. 263)

Na rozprawie w dniu 10 sierpnia 2020r. pełnomocnicy stron podtrzymali dotychczasowe stanowiska procesowe.

(protokół rozprawy z dnia 10.08.2020r. k.333, nagranie 00:05:32-00:07:32, 00:09:14-00:20:26)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją Urzędu Rejonowego w Z. Oddziału (...) w P. z dnia 5 lipca 1993 r., zatwierdzono budowę inwestycji obejmującej budynek mieszkalny na działce położonej w (...), gm. P..

W dniu 11 lipca 1993 r. w miejscowości (...), gm. P. rozpoczęto budowę budynku mieszkalnego. Budowę zakończono w dniu 19 października 1996 r. Inwestorem budowy był powód Z. L..

(dziennik budowy k. 160-161, decyzja k. 164-166)

W dniu 12 października 2016 r. A. L. (1) zawarła z Towarzystwem (...) S.A. w W. majątkową umowę ubezpieczenia WARTA (...), polisa nr (...) na czas od 13 października 2016 r. do dnia 12 października 2017 r., obejmującą dom jednorodzinny (mury i stałe elementy) położony w (...), gm. P.. Jako ubezpieczony został wskazany Z. L.. Suma ubezpieczenia wynosiła 200.000 zł. Do polisy załączono ogólne warunki ubezpieczenia. Zgodnie z ogólnymi warunkami ubezpieczenia zakres ubezpieczenia domu jednorodzinnego z materiałami budowlanymi obejmował m.in. pożar i zniszczenia w związku z akcją ratowniczą (§3 ust.2). Warunki przewidywały wyłączenie odpowiedzialności Towarzystwa (...) S.A. w W. za szkody powstałe wskutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, w szczególności prawa budowlanego, przepisów przeciwpożarowych i porządkowych, o ile miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody (§4 ust.1 pkt 2 lit. x), błędów w sztuce budowlanej, wad konstrukcyjnych, materiałowych, projektowych (§4 ust.1 pkt 2 lit.q).

(wniosek-polisa k. 18, o.w.u. k.115-119)

W dniu 27 października 2016 r. przeprowadzono w domu w (...), gm. P., sprawdzenie skuteczności ochrony przeciwpożarowej i wskazano, że znajdująca się w domu instalacja jest sprawna i nadaje się do eksploatacji. Punkty zostały sprawdzone pod względem zgodności z normami za pomocą urządzeń pomiarowych, pozostałe elementy wzrokowo. Kontrola została poddana także instalacja na poddaszu domu. Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości, instalacja była prawidłowo założona.

(protokół k. 19-20, zeznania świadka A. J. k. 100v. nagranie 00:17:20-00:28:38)

W dniu 14 listopada 2016 r. przeprowadzono w domu w (...), gm. P., kontrolę przewodów kominowych i połączeń dymowych, spalinowych, wentylacyjnych. W toku kontroli stwierdzono, że ciągi na drożność przewodów kominowych są dobre, kratki wentylacyjne są obsadzone prawidłowo, wyloty przewodów są prawidłowe, instalacja wentylacji została wykonana zgodnie z dokumentacją techniczną, nie stwierdzono usterek, uznano instalację za sprawną technicznie i przekazano do użytkowania.

(protokół k. 24, zeznania świadka K. W. k. 122v. nagranie 00:04:59-00:16:10)

W dniu 10 grudnia 2016 r. wydano opinię nr (...) z wyników przeprowadzonych oględzin-ekspertyzy urządzeń grzewczo-kominowych w domu w (...), gm. P., stwierdzając że oczyszczono komin od pieca CO w kotłowni, przewód posiada drożność i nadaje się do eksploatacji.

(opinia k. 27, zeznania świadka J. S. k. 123 nagranie 00:19:17-00:36:45)

W dniu 16 lutego 2017 r. w domu w (...), gm. P., doszło do pożaru poddasza. Pożar objął wyłącznie poziom niewykończonego poddasza nieużytkowego. Szkody, do których doszło na poziomie parteru (część mieszkalna budynku) były wyłącznie uszkodzeniami wynikającymi z prowadzonej akcji ratowniczej. Z przyczyn pożarowych doszło do całkowitego zniszczenia więźby dachowej drewnianej wraz z pokryciem połaci dachu (blachodachówka). Podczas pożaru na poziomie poddasza nieużytkowego doszło do uszkodzenia elewacji wraz z ociepleniem ze styropianu.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w P. wskazała, że przypuszczalną przyczyną powstania zdarzenia było zwarcie instalacji elektrycznej.

(pismo k. 21, 28, notatka k. 29, akta szkody k. 94)

W dniu 16 lutego 2017r. Z. L. zgłosił do Towarzystwa (...) S.A. w W. powstanie szkody dotyczącej nieruchomości położonej w (...), gm. P..

Pismem z dnia 17 marca 2017 r. Towarzystwo (...) S.A. w W. odmówiło wypłaty odszkodowania z tytułu uszkodzenia mienia. W uzasadnieniu wskazano, że przyczyną powstania pożaru było zapalenie się sadzy w kominie. Ustalono, że nie czyszczono komina, co miało decydujący wpływ na powstanie szkody.

Pismem z dnia 4 kwietnia 2017 r. Z. L. wniósł reklamację od w/w decyzji Towarzystwa (...) S.A. w W..

W odpowiedzi na reklamację z dnia 25 kwietnia 2017 r. Towarzystwo (...) S.A. w W. wskazano, że wszystkie zgłoszone zastrzeżenia zostały poddane ocenie i po ponownej, szczegółowej analizie sprawy oraz obowiązujących przepisów prawa, nie znaleziono podstaw do uznania przedstawionych zastrzeżeń za zasadne. Ubezpieczyciel wskazał, że przyczyną powstania pożaru było zapalenie się sadzy w kominie, a rzeczoznawca wykluczył powstanie pożaru wskutek niesprawności instalacji elektrycznej. Stwierdzono natomiast brak wylazu na dach i możliwości dostępu do czyszczenia przewodu kominowego dymowego od góry, brak otworu wyciorowego i drzwiczek wyczystkowych w kotłowni oraz stwierdzono, że czyszczenie komina (w tym wybranie z niego sadzy) jest technicznie niemożliwe, co miało decydujący wpływ na powstanie szkody. Nadto rzeczoznawca ubezpieczyciela wskazał, że do pożaru doszło wewnątrz przewodu kominowego dymowego, doszło do zapalenia się więźby dachowej drewnianej od powierzchni komina dymowego, zaś element drewniany więźby dachowej był zabudowany bezpośrednio wewnątrz komina.

(pismo k. 84, akta szkody k.16, k. 94, zeznania świadka L. J. k.123v, nagranie 00:42:09-01:04:47)

Z. L. zlecił wykonanie kosztorysu ofertowego odtworzeniowego, z którego wynikała konieczność poniesienia kosztów do odtworzenia domu po pożarze w wysokości 66.779,17 zł, a z kosztorysu uzupełniającego, konieczność poniesienia dodatkowych kosztów w wysokości 45.625,37 zł, łącznie 112.404,54 zł

(kosztorysy k. 30-83)

Po pożarze zabezpieczono dom plandeką. Powód wraz z żoną wystąpił o kredyt bankowy i uzyskali go w kwocie 150.000 zł na okres 20 lat. Dach został przykryty blachą na przełomie 2017 i 2018 r., została także odtworzona więźba dachowa, odbudowano komin, położono nowy strop.

(zeznania świadka A. L. k. 168 nagranie 00:39:49-00:51:12)

Przyczyną pożaru w budynku w miejscowości (...), gm. P., było zapalenie się części drewnianej więźby dachowej zabudowanej wewnątrz komina.

(...) pożaru (największe wypalenia) znajdowało się na strychu budynku w okolicy komina odprowadzającego spaliny z pieca centralnego ogrzewania. Pożar rozprzestrzenił się z góry do dołu czyli źródło ognia znajdowało się nie na poziomie betonowej posadzki ale wyżej w okolicy górnej części komina. W ustalonym źródle ognia pożaru w konstrukcję komina była wbudowana drewniana krokiew więźby dachowej. W tym miejscu krokiew uległa całkowitemu wypaleniu. Belka była oddzielona cegłą. Możliwe jest, że w trakcie eksploatacji część tynku w kominie odpadła wraz z fragmentem cegły i odsłoniła drewniane elementy w kominie.

Przyczyną pożaru nie mogła być instalacja elektryczna, gdyż pożar wybuchł w górnej części komina.

Zgodnie z przepisami zabronione jest przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej (...) (doświadczalnie stwierdzono, że temperatura spalin w kominie może wahać się od 50° C do 250 °C).

Przegląd kominów i ich czyszczenie nie wyklucza powstania pożaru. Może się zdarzyć, że po wykonaniu prawidłowego przeglądu z czyszczeniem kominów wystąpi pożar np. od nieszczelności w obmurowaniu komina, której to w trakcie przeglądu nie stwierdzono.

(opinia k. 134-143, opinia uzupełniająca k. 156-158, ustna opinia uzupełniająca k. 167 nagranie 00:03:09-00:28:03)

Konstrukcja dachu, tj. jej rozmieszczenie względem przewodów kominowych, nie była zgodna ze sztuką budowlaną. Wobec tego, że temperatura spalin w kominie może osiągać do 250 ° C zastosowanie mają wytyczne zawarte w Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów zgodnie z którymi zakazuje się przechowywania materiałów palnych oraz stosowania elementów wystroju i wyposażenia wnętrza z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373, (...) (100 ° C).

(opinia k. 175-254, opinia uzupełniająca k. 268-273, opinia uzupełniająca k. 304-308)

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie ...

Sąd pominął zeznania świadka A. A., którego zeznania dotyczyły okoliczności zakresu szkód pożarowych i szacunkowych kosztów koniecznych do odtworzenia domu po pożarze, bowiem w tym zakresie były one zbędne z uwagi na poczynienie ustaleń w zakresie przyczyny pożaru w powiązaniu ze zdarzeniem objętym ubezpieczeniem.

Sąd pominął również opinię biegłego z zakresu budownictwa i kosztorysowania, poza jedynie częścią dotyczącą zgodności budowy konstrukcji dachu ze sztuką budowlaną, bowiem okazała się ona zbędna przy ustaleniu, że zdarzenie nie było objęte odpowiedzialnością odszkodowawczą.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo jako niezasadne podlega oddaleniu.

W ocenie Sądu strona pozwana nie ponosi odpowiedzialności za szkodę powoda w związku z łączącą strony umową ubezpieczenia, a to z tej przyczyny, że szkoda powstała w okolicznościach, które nie były objęte ubezpieczeniem na mocy ogólnych warunków ubezpieczenia i powód jako ubezpieczony był zapoznany z przypadkiem wyłączenia odpowiedzialności odszkodowawczej.

Sporną kwestią w tej sprawie było ustalenie przyczyny pożaru poddasza w domu powoda i czy w związku z tym została ona przewidziana jako zdarzenie objęte umową ubezpieczenia.

Spór zaistniał już na etapie postępowania likwidacji szkody, bowiem ubezpieczyciel po przeprowadzeniu tego postępowania wykluczył zwarcie instalacji elektrycznej, która to przyczyna była wskazana jako przypuszczalna przez straż pożarną i uznał, że przyczyną pożaru było zapalenie sadzy w kominie oraz zostały naruszone przepisy prawa budowlanego oraz ochrony przeciwpożarowej.

W przedmiotowym postępowaniu dla wykazania zasadności zgłoszonego roszczenia jako zdarzenia objętego umową ubezpieczenia powód wskazywał na dokumentację, z której wynika, iż przed powstaniem pożaru komin od pieca CO w kotłowni, instalacja CO, przewody kominowe oraz wszelkie elementy prawidłowo wykonanej instalacji wentylacji tj. jak wloty czy kratki wentylacyjne zostały sprawdzone i jednoznacznie ocenione zostały jako w pełni sprawne. Nadto powód wnioskował o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego ds. pożarnictwa dla wykazania przyczyny pożaru oraz w jakim stanie była instalacja przed pożarem oraz czy pożar powstał wskutek działań umyślnych lub rażącego niedbalstwa powoda.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe w oparciu o zgromadzone dokumenty w aktach sprawy, a w przede wszystkim o opinię biegłego z zakresu pożarnictwa, pozwoliło ustalić przyczynę pożaru.

Z opinii jednoznacznie wynika, że przyczyną pożaru w budynku było zapalenie się części drewnianej więźby dachowej zabudowanej wewnątrz komina.

Ustalenie przyczyny pożaru należało zatem ocenić w świetle zdarzenia objętego umową ubezpieczenia i zasadności wytoczonego powództwa.

Niewątpliwym jest, że łącząca strony umowa ubezpieczenia swym zakresem obejmowała budynek mieszkalny w przypadku pożaru, ale - jak podnosił to pozwany ubezpieczyciel - odpowiedzialność została wyłączona poprzez szczególne przypadki przewidziane w ogólnych warunkach ubezpieczenia.

Analiza argumentacji strony pozwanej o braku odpowiedzialności odszkodowawczej na podstawie §4 ust.1 pkt 2 lit. x) i § 4 ust.1 pkt 2 lit.q o.w.u. prowadzi do wniosku, że w niniejszej sprawie skutkować musi oddaleniem powództwa.

W ocenie Sądu materiał dowodowy zgromadzony w tej sprawie, w szczególności opinia biegłego z zakresu pożarnictwa oraz budownictwa wskazuje, że w ustalonym źródle ognia pożaru w konstrukcję komina była wbudowana drewniana krokiew więźby dachowej, a rozmieszczenie dachu w ten sposób względem przewodów kominowych, nie była zgodna ze sztuką budowlaną i sprzeczne z przepisami przeciwpożarowymi, opisanymi przez biegłych. W związku z tym są to okoliczności wyłączające odpowiedzialność, które zostały przewidziane w o.w.u.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił powództwo jako niezasadne.

W tym miejscu jedynie na marginesie zauważyć należy, że powód był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, który nie zakwestionował skutecznie nieprawidłowości budowy elementów więźby dachowej w odniesieniu do komina. Okoliczność podnoszona przez pełnomocnika, że więźba dachowa została wykonana na podstawie projektu, prace były prowadzone pod nadzorem kierownika budowy, a po zakończeniu prac obiekt był dopuszczony do użytkowania i przez kilkanaście lat był użytkowany, nie ma wpływu na zasadność powództwa o odszkodowanie wobec pozwanego ubezpieczyciela. Projekt budowlany w zakresie konstrukcji dachu nie potwierdza przecież prawidłowości w budowie komina pod względem przepisów przeciwpożarowych. Wskazać należy, że pełnomocnik powoda złożył projekt budowlany już po zamknięciu rozprawy, jednakże Sąd uznał, że nie jest to okoliczność uzasadniająca otwarcie rozprawy na nowo. W ocenie Sądu dopuszczenie dowodu z projektu nie wniosłoby istotnych elementów do sprawy, bowiem - jak wskazano wcześniej - z projektu nie wynika, że zadanie z uwzględnieniem budowy komina zostało prawidłowo wykonane, zgodnie z przepisami prawa przeciwpożarowego, zaś pełnomocnik powoda nie sprecyzował wniosku dowodowego o stwierdzenie prawidłowości budowy z projektem. Niezależnie od tego, nawet gdyby taki wniosek został zgłoszony i w postępowaniu dowodowym został potwierdzony fakt niezgodności budowy z projektem, to z uwagi na unormowania zawarte w ogólnych warunkach ubezpieczenia dotyczące wyłączenia odpowiedzialności odszkodowawczej w przypadku błędów projektowych i w sztuce budowlanej, powództwo jako niezasadne również podlegałoby oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Na koszty zostały się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego w kwocie 7.200 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa -17 zł.

Sąd nie obciążył powoda kosztami sądowymi Zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28.07. 2005 roku (tekst jednolity Dz.U.z 2010, Nr 90, poz.594) kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją ku temu podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Sąd uznał, że w niniejszej sprawie z uwagi na sytuację majątkową powoda zachodzi wypadek, o którym mowa w art. 102 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć zgodnie z wnioskiem